

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA BALVU NOVADA DOME

Reģ.Nr 90009115622., Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501,
tālrunis +371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv

Balvos

DOMES SĒDES PROTOKOLS

2025. gada 24. aprīlī

Nr. 8

Sēde sasaukta plkst. 09:00

Sēde notiek klātienē Balvos, Bērzpils ielā 1A

Sēdi atklāj plkst. 09:00

Sēdes norise tiek ierakstīta audiovideo formātā.

Darba kārtībā:

1. Par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" (INFORMATĪVS).
2. Par Bāriņtiesas pārskatu un darbu 2024.gadā (INFORMATĪVS).
3. Par Balvu novada domes Atzinības rakstu piešķiršanu.
4. Par zemes ierīcības projekta apstiprināšanu, lietošanas mērķu un apgrūtinājumu noteikšanu Balvu novada, Vecumu pagasta nekustamā īpašuma "Valodas" zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3892 007 0077 sadalei.
5. Par grozījumiem Balvu novada domes 2025. gada 23. janvāra sēdes lēmumā Nr. 44 "Par zemes ierīcības projekta apstiprināšanu, lietošanas mērķu un apgrūtinājumu noteikšanu Balvu novada, Rugāju pagasta nekustamā īpašuma "Vecozoli" zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3874 019 0022 sadalei" (protokols Nr. 2, 6.§).
6. Par nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr. 60, Pilsoņu ielā 23, Balvos, Balvu novadā nodošanu atsavināšanai.
7. Par nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr.77, Daugavpils iela 41, Balvos, Balvu novadā nodošanu atsavināšanai.
8. Par nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr.27 Pansionāta apbraucamā iela 2, Celmenē, Kubulu pagastā, Balvu novadā nodošanu atsavināšanai.
9. Par nekustamā īpašuma Bērzpils iela 56, Balvos, Balvu novadā nodošanu valdījumā un apsaimniekošanā pašvaldības aģentūrai "SAN-TEX".
10. Par nekustamā īpašuma Līvānu iela 3, Krišjāņu pagastā, Balvu novadā reģistrēšanu zemesgrāmatā uz Balvu novada pašvaldības vārda.

11. Par medību tiesībām biedrībai Mednieku klubs “Nastrova” Balvu novada Susāju pagasta nekustamajos īpašumos.
12. Par lokālpilnojuma izstrādes uzsākšanu un teritorijas plānojuma grozīšanu nekustamajā īpašumā Tautas ielā 3A, Viļakā, Balvu novadā.
13. Par nekustamā īpašuma - dzīvokļa Nr.5, “Dīķmalas”, Grūšļeva”, Briežuciema pagastā, Balvu novadā nodošanu atsavināšanai.
14. Par atpūtas dienu un papildatvaļinājuma piešķiršanu Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniecei Sandrai Kapteinei.
15. Par ieguldījumu akciju sabiedrības “Balvu Enerģija” pamatkapitālā.
16. Par nekustamā īpašuma “Pauguri”, Kubulu pagastā, Balvu novadā atsavināšanu un pirkuma līguma slēgšanu.
17. Par nekustamā īpašuma – dzīvokļa Nr.13, Liepu ielā 6, Skujetniekos, Lazdukalna pagastā, Balvu novadā atsavināšanu un atkārtotas izsoles noteikumu apstiprināšanu.
18. Par Balvu novada pašvaldības kustamās mantas – cirsmu nekustamajā īpašumā “Stārķi”, Rugāju pagastā, Balvu novadā atsavināšanu un izsoles noteikumu apstiprināšanu.
19. Par nekustamā īpašuma “Bērzulāji”, Vecumu pagastā, Balvu novadā atsavināšanu un izsoles noteikumu apstiprināšanu.
20. Par neapbūvētu zemes vienību iznomāšanu un sākuma nomas maksas apstiprināšanu.
21. Par Viļakas muzeja suvenīru maksas pakalpojumu cenrāža apstiprināšanu.
22. Par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas ēdināšanas pakalpojuma maksas noteikšanu.
23. Par Viļakas sociālās aprūpes centra maksas pakalpojumu cenrāža apstiprināšanu.
24. Par finansējuma piešķiršanu no īpašuma atsavināšanas uzkrājuma.
25. Par finansējuma piešķiršanu skolēnu pārvadājumu autobusu iegādei.
26. Par līguma par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu noslēgšanu ar SIA “Balvu Namsaimnieks”.

Papildus darba kārtībā:

27. Par projekta “Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība Balvu novadā” īstenošanas pārtraukšanu.
28. Par projekta "Publiskās infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības atbalstam Balvos" līdzfinansējuma nodrošināšanu.
29. Par Balvu novada attīstības programmas 2022.-2027.gadam Rīcības un investīciju plāna aktualizāciju.
30. Par nekustamā īpašuma - nedzīvojamās telpas Nr.9, Tautas ielā 6, Viļakā, Balvu novadā, nomas tiesību izsoles rezultātu apstiprināšanu un nomas līguma slēgšanu.
31. Par nekustamā īpašuma “Siseņi”, Baltinavas pagastā, Balvu novadā izsoles rezultātu apstiprināšanu un pirkuma līguma slēgšanu.
32. Par apkures katla "T HROMETS" iegādi no likvidējamās sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Viļakas Veselības aprūpes centrs".

Sēdi vada – Sergejs Maksimovs
Sēdi protokolē – Ineta Leišavniece,

Piedalās deputāti: Sandra Kindzule, Aija Mežale, Aigars Pušpurs, Jānis Vancāns, deputāts Marija Duļbinska, Iveta Arelkeviča, Imants Slišāns, Egons Salmanis, Anita Kokoreviča, Ruta Cibule, Jānis Trupovnieks, Svetlana Pavlovska, Jānis Auziņš, Sandra Kapteine

Ieinteresētās personas:

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore Daina Tutiņa, Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieks Jānis Bubnovs, Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja Diāna Astreiko, iedzīvotājs Andris Kazinovskis, iedzīvotājs Ritvars Ķerģis, datorsistēmu un datortīklu administrators Jānis Zalāns, attālināti izmantojot <https://us06web.zoom.us/> (attēla un skaņas pārraidi reālajā laikā)

Finanšu plānošanas un centralizētās grāmatvedības nodaļas ekonomiste Aleksandra Klija, Rugāju apvienības pārvaldes vadītāja Arnita Kļaviņa, Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāja Arta Ķerģe, Kancelejas un personāla nodaļas personāla speciāliste Ausma Duļevska, Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniece Liene Čugurova, Balvu kultūras un atpūtas centra direktore Dita Nipere, Nekustamā īpašuma nodaļas nekustamā īpašuma speciāliste Ginta Zaharāne, Nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja Gunta Raibekaze, Juridiskās nodaļas vadītāja Ilona Blūma, Komunikācijas un informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītāja Iluta Jaunzeikare, Kancelejas un personāla nodaļas klientu apkalpošanas speciāliste Inese Ruberte, Nekustamā īpašuma nodaļas nekustamā īpašuma speciāliste Jana Krilova, Kancelejas un personāla nodaļas arhivāre Jolanta Vilipsone-Gorbāne, Juridiskās nodaļas vecākais juriskonsults Juris Annuškāns, Kancelejas un personāla nodaļas vadītāja vietniece Jūlija Korlaša, Lazdukalna pagasta klientu apkalpošanas speciāliste Līga Balode-Čakāne, Balvu pilsētas sabiedrības pārvaldes speciāliste Maruta Castrova, Finanšu plānošanas un centralizētās grāmatvedības nodaļas vadītāja Olga Siņica, Juridiskās nodaļas juriskonsulte Sarmīte Gržibovska, Finanšu plānošanas un centralizētās grāmatvedības nodaļas galvenā grāmatvede Tamāra Locāne, Ziemeļlatgales sporta centra lietvede Velta Sprudzāne, Balvu novada Pašvaldības policijas vecākais inspektors Vitālijs Vilciņš, P/a "SAN - TEX" pašvaldības aģentūras direktors Egons Strumpe, Ziemeļlatgales laikraksta „Vaduguns“ redaktors Edgars Gabranovs.

Sēdes vadītājs Sergejs Maksimovs skaidro, ka darba kārtībā ir 26 jautājumi un papildus darba kārtībā ir 6 jautājumi.

Sēdes vadītājs Sergejs Maksimovs ierosina iepazīties ar domes sēdes darba kārtību.

Deputāti iepazīstas ar domes sēdes darba kārtību.

Deputātiem nav iebildumu par darba kārtību.

Sēdes vadītājs Sergejs Maksimovs aicina apstiprināt papildus darba kārtību, par ko deputāti nobalso ar 15 (Iveta Arelkeviča, Jānis Auziņš, Ruta Cibule, Marija Duļbinska, Sandra Kapteine, Sandra Kindzule, Anita Kokoreviča, Sergejs Maksimovs, Aija Mežale, Svetlana Pavlovska, Aigars Pušpurs, Egons Salmanis, Imants Slišāns, Jānis Trupovnieks, Jānis Vancāns) balsīm par, pret – nav, atturas – nav.

Sēdes vadītājs Sergejs Maksimovs aicina apstiprināt darba kārtību kopumā, par ko deputāti nobalso ar 15 (Iveta Arelkeviča, Jānis Auziņš, Ruta Cibule, Marija Duļbinska, Sandra Kapteine, Sandra Kindzule, Anita Kokoreviča, Sergejs Maksimovs, Aija Mežale, Svetlana Pavlovska, Aigars Pušpurs, Egons Salmanis, Imants Slišāns, Jānis Trupovnieks, Jānis Vancāns) balsīm par, pret – nav, atturas – nav.

Sāk darba kārtības jautājuma izskatīšanu.

1.8
Par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi"
(INFORMATĪVS)

Ziņo Sergejs Maksimovs:	Ziņo par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" un sīkāk paskaidro.
Izsaka viedokli Jānis Trupovnieks:	Izsaka priekšlikumu, dot vārdu mednieku kolektīvu pārstāvim Ritvaram Ķerģim.
Izsaka viedokli Ritvars Ķerģis:	Izsaka savu viedokli, sniedz informāciju un sīkāk paskaidro par teritoriālo platību, par dzinējmedību aizliegumu, par aizsardzības plāna izstrādes dabas lieguma 1. redakciju.
Izsaka viedokli Andris Kazinovskis:	Izsaka savu viedokli par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi". Uzdod jautājumu par to, kādi ieguvumi un zaudējumi būs Balvu novada iedzīvotājiem. Uzsata, ka šis lēmums ir jāpieņem novada pašvaldībai iedzīvotāju interesēs, rakstot vēstules pašvaldības vārdā Zemkopības Ministrijai un VARAM vai organizēt iedzīvotāju referendumu, kur iedzīvotāji var sniegt savu viedokli par šo jautājumu.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz informāciju par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" un sīkāk paskaidro. Informē, ka šajā plānā būs paredzēts pašvaldības atzinums, tad, kad būs plāna gala redakcija.
Izsaka viedokli Sergejs Maksimovs:	Uzdod jautājumu par Nacionālās partizānu piemiņas teritorijas izņemšanu no plāna un saliņu mītnēm, par pašvaldības atzinumu un teritoriju uzkopšanu.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi un sīkāk paskaidro par teritorijām, izpētes rezultātiem, teritoriju pieaugumiem un teritoriju attīrīšanu dabas liegumā.
Izsaka viedokli Sergejs Maksimovs:	Izsaka savu viedokli un jautā vai vārdi "dzinējmedības ir aizliegtas" tiks izņemti no plāna, un noteiks, ka to regulēs mednieki.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi, un apstiprina, ka šis punkts tiks izņemts no šī plāna.
Izsaka viedokli Egons Salmanis:	Izsaka savu viedokli par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" un pašvaldības atzinumu.
Izsaka viedokli Jānis Auziņš:	Izsaka savu viedokli par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" un dzinējmedībām.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi un sīkāk paskaidro.
Izsaka viedokli Sergejs Maksimovs:	Izsaka savu viedokli un papildina sniegto informāciju.
Izsaka viedokli Aija Mežale:	Uzdod jautājumu, lūdz nosaukt trīs argumentus, ko no tā iegūs sabiedrība.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi un sīkāk paskaidro.

Izsaka viedokli Imants Slišāns:	Izsaka savu viedokli par labumiem, draudiem, atzinumu un kompensācijām.
Izsaka viedokli Jānis Trupovnieks:	Izsaka savu viedokli par sabiedrību un medībām.
Izsaka viedokli Ruta Cibule:	Izsaka savu viedokli par lēmumu pieņemšanu.
Izsaka viedokli Sergejs Maksimovs:	Izsaka savu viedokli un uzdod jautājumu par redzējumu uz klausot viedokļus.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi un sīkāk paskaidro.
Izsaka viedokli Sergejs Maksimovs:	Uzdod jautājumu, kad būs iespēja iepazīties ar dabas aizsardzības plāna izstrādes dabas liegumam "Stompaku purvi" pirmo redakciju?
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi un sīkāk paskaidro.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sniedz atbildi, ka tas būs iespējams, ko līdz tiks saņemtas visas atbildes, kas attiecas uz dabas aizsardzības plānu.
Izsaka viedokli Sandra Kapteine:	Rosina iepazīstināt deputātus ar dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" 1. redakciju 14. maijā Attīstības komitejā.
Izsaka viedokli Maksims Balalaikins:	Sīkāk paskaidro, ka ar dabas aizsardzības plāna izstrādes dabas liegumam "Stompaku purvi" pirmo redakciju, iepazīties būs iespējams, ko līdz tiks saņemta visa nepieciešamā informācija plāna sagatavošanai.
Izsaka viedokli Aija Mežale:	Izsaka savu viedokli.
Izsaka viedokli Andris Kazinovskis:	Izsaka savu viedokli par jautājuma izskatīšanu publiskā apspriešanā. Uzskata, ka jāizsludina referendums pašvaldībai.
Izsaka viedokli Jānis Trupovnieks:	Izsaka savu viedokli par kompensācijām.
Izsaka priekšlikumu Sergejs Maksimovs:	Pieņemt zināšanai un rosina iesniegt dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi" 1. redakciju, ko līdz tiks saņemta nepieciešamā informācija plāna sagatavošanai.
NOLEMJ:	Pieņemt zināšanai informāciju "Par dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam "Stompaku purvi""

2.8

Par Bāriņtiesas pārskatu un darbu 2024.gadā (INFORMATĪVS)

Ziņo Diāna Astreiko:	Prezentē un sīkāk paskaidro par Bāriņtiesas pārskatu un darbu 2024.gadā. Sniedz informāciju par Bāriņtiesas darbu, Bāriņtiesas sastāvu un budžetu 2024. gadā. Sīkāk paskaidro par darbinieku prasībām. Sniedz informāciju par lietu skaitu, kuras tika ierosinātas 2024. gadā, pieņemtajiem lēmumiem, ārpus ģimenes esošajiem bērniem, audžuģimenēm, aizgādības tiesībām. Skaidro, ka Bāriņtiesa ir informējusi Sociālo pārvaldi par ģimenēm, kurās netiek pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana, par
----------------------	---

BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr.90009115622, Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501
tālrunis +371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv

Balvos

07.07.2025. Nr. BNP/2025/3.5.1/2158/N

Daugavpils Universitāte

Nosūtīšanai e-pastā: maksims.balalaikins@du.lv

***Par Balvu novada pašvaldības
Medību koordinācijas komisijas lēmuma nosūtīšanu***

Nosūtām Balvu novada pašvaldības Medību koordinācijas komisijas lēmumu par dabas aizsardzības plāna, dabas liegumam “Stompaku purvi”, izstrādes gaitu un saturu.

Pielikumā:

- 1) Balvu novada pašvaldības medību koordinācijas komisijas lēmums uz 7 lpp.;
- 2) Karte ar lāču izplatību Balvu novadā uz 1 lapas

Izpilddirektore

Daina Tutiņa

Ziemele 28080731

**BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA
MEDĪBU KOORDINĀCIJAS KOMISIJA**

Reģ.Nr.90009115622, Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV-4501, tālrunis +371 64522453
fakss+371 64522453, e-pasts: dome@balvi.lv

**LĒMUMS
Balvos**

2025. gada 26. jūnijā

Nr. 6, 1.§

Par Dabas aizsardzības plāna dabas liegumam “Stompaku purvi” izstrādes gaitu un saturu

Sanāksmi atklāj Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs, Medību koordinācijas komisijas vadītājs Jānis Trupovnieks. Pateicas klātesošajiem par apmeklējumu, izrādīto interesi un iesaisti Dabas aizsardzības plāna “Stompaku purvi” (turpmāk – DAP) apspriešanā. Norāda, ka izstrādājot DAP, nav atspoguļota ekonomiskās ietekmes izvērtēšana. Kurš sargās cilvēku, ja sargājam lāci?

Vārds tiek dots DAP izstrādes vadītājam Maksimam Balalaikinam, kurš informē, ka jūlija mēnesī DAP tiks nodots publiskajai apspriešanai, kuras gaitā iespējama ieteikumu iesniegšana. Pēdējā laikā dzīvnieki ir daudz redzamāki, pamanāmāki. Igaunijā lāču ir 10 reizes vairāk nekā pie mums. Lāči daudz klejo, pārvietojas, konkrētu teritoriju piesaistīt grūti. Kāpēc pievēršas lāču jautājumiem? Jo tā ir visvairāk aizsargājamā suga visā ES. Ir noteikts valsts mērķos, ka lācim šajā teritorijā būtu jābūt. Sākotnēji DAP bija domāts lāčus kaut kādā veidā atdalīt no cilvēkiem -lāči dzīvo paši par sevi un cilvēki - paši par sevi, bet tas ne ļoti sanāca. Ar medniekiem ir bijušas vismaz pāris tikšanās reizes līdz šim. Pēdējā DAP versija, kas nosūtīta medniekiem, rada kompromisu attiecībā uz medību procesu teritorijā.

M. Balalaikins norāda, ka DAP ir rekomendējošs raksturs, tam nav likuma spēka. Pēc tā satura jāvadās privātpersonām, institūcijām, biedrībām. Tajā aktualizēti individuālie apsaimniekošanas noteikumi.. Tie tiks nedaudz koriģēti, praktiski neskars medniekus, būs noteikts, ka mednieki varēs brīvāk pārvietoties tieši ārpus iezīmētajiem ceļiem, izmantot stigas, kas privātpersonām nav pieļaujams. Attiecīgi, ko nozīmē šie brīvprātīgie varianti - vadlīnijas, ko izstrādāja Latvijas Dabas muzejs kopā ar Dabas aizsardzības pārvaldes akceptu un tur ir noteikts, ka jācenšas respektēt lāču ziemošanas vietu, netraucējot. Mežsaimnieciskā darbība šajā teritorijā jau ir ierobežota ar esošajiem saistošajiem noteikumiem, iemesli klusuma režīmiem nav saistīti ar medību saimniecību, bet vairāk uz aizsargājamo putnu, kas ir klinšu ērglis un citām retākām sugām, kam ir nepieciešama īpaša aizsargāšana teritorijā. Ja novērsties no lāčiem, tad teritorijā ir kultūrvēsturiskais aspekts – Stompaku purvos atrodas partizānu nometne “Saliņu mītnes”. Plānā ir virkne pasākumu, kas vērsti uz šīs teritorijas attīstību. Teritorija kļūs pieejamāka, ērtāka lietošanai.

Vēl viens liels aspekts ir hidroloģiskā režīma atjaunošanas pasākumi. Hidrologs izvērtē Stompaku purvu hidroloģisko režīmu, noteica tās vietas, kur ir veicināma meliorācijas grāvju aizbēršana un vietas kur meliorācijas sistēma ir atjaunojama. Šie visi aspekti ir iekļauti apsaimniekošanas pasākumos - sadaļā, kas attiecināma uz tiem darbiem un atbildīgām institūcijām, kas šos darbus veiks teritorijā. Plāna darbības laiks - aptuveni 12 gadi, bet parasti finanšu vai ekspertu trūkuma dēļ šis process aizkavējas. Sagatavotais plāns ir apkopots, lai piedāvātu sabiedrībai.

Esmu gatavs atbildēt uz jautājumiem, ņemt vērā ierosinājumus. Tāpat M. Balalaikins norāda, ka publiskā apspriešana un ieteikumu iesniegšana būs iespējama līdz augusta sākumam. Visiem pastāv iespējama iesniegt ieteikumus. DAP izstrādātāji ir rosinājuši vairākus biotopus liegumus teritorijā, lielākā daļa attiecināma uz Latvija valsts mežiem, atsevišķas vietas ir arī privātpersonu īpašumi. Ir mēģināts sazināties ar privātpersonām un arī joprojām tiek gaidītas atbildes un ieteikumi sabiedriskās apspriešanas laikā. Attiecībā uz mežsaimniecisko darbību – tā pakāpeniski tiks pārtraukta. Privātpersonām sava plānotā mežsaimnieciskā darbība īstermiņā jāturpina, bet var arī darbību neveikt un ļaut mežiem attīstīties dabiski.

J. Trupovnieks: “Runājot par dabu, cilvēkiem un plēsējiem, nav pievērsta uzmanība ekonomiskajiem zaudējumiem un ietekmei uz lauksaimniecību, mežsaimniecību u.c. nozarēm. Jāsaprot, ja mēs kaut ko liedzam, tad jāvērtē ietekme gan uz pašvaldības budžetu, gan personu saimniecisko darbību.”

M. Balalaikins – Stompaku teritorija no citām dabas liegumu teritorijām atšķiras ar to, ka teritorijas lielākā daļa pieder valstij – A/S Latvijas valsts mežiem. Neliela daļa ir privātpersonām un uzņēmējiem. Attiecībā uz dabas aizsardzības plānu -nevar atrisināt globālus jautājumus-kādā veidā teritorijai ir globālais piensums pašvaldības līmenī. Pati teritorija ir valsts objekts un valsts Dabas aizsardzības pārvaldes personā pārvalda šīs teritorijas un arī veic kaut kādas darbības. DAP izstrādātājiem nav tāda kompetence jautāt, vai tas dabas liegums ir lietderīgs vai nē. Eiropas kārtības nosaka, ka jābūt attiecīgām teritorijām, attiecīgā platībā. Ņemot vērā Eiropas kopējo kursu, tad šīs aizsargājamās teritorijas un platības tikai palielināsies un daudzās vietās jau palielina. Tas, ko pašlaik valsts maksā par mežsaimnieciskās darbības aizliegumu ir ļoti neliela daļa salīdzinot ar to ieguvumu, ko varētu saņemt strādājot. Ieteikums sekot procesiem un iespējām izmantot valsts un ES atbalstus.

J. Trupovnieks dod vārdu J. Bubnovam – Balvu novada pašvaldības deleģētajam pārstāvim DAP izstrādes grupā, lūdzot pastāstīt, cik lielā mērā iesaistīts DAP tapšanas procesā. J. Bubnovs informē klātesošos, ka ļoti aktīva komunikācija bija Stompaku mītnes jautājumā, kā no pašvaldības perspektīvas redzam attīstību, lai tā būtu pievilcīga apmeklētājiem, tūristiem. DAP jābūt tādām, lai nerastos papildus apdraudējums cilvēku drošībai, veselībai, dzīvībai un arī saimnieciskajām interesēm. Pašvaldība savas prasība virza Dabas aizsardzības pārvaldes skatīšanā gan par paplašināšanu, gan par norāžu izvietojumu, gan arī par to, ka teritorija jāļauj pienācīgi apsaimniekot, lai nav riski no satrupējošiem kokiem, kuri jebkurā brīdī var lūzt un traumēt gan infrastruktūru, gan sliktākajā situācijā apmeklētājus. Šādi gadījumi ir bijuši, kad ekskursijas grupas atrodas mītnes teritorijā nelielā attālumā lūzt koks un līdz ar to viss tiek apstādināts un ekskursija ir izbeigta. Šie pašvaldības ieteikumi un vēlmes jau ir iekļautas DAP. Kas attiecas par aktuālo medību jautājumu – M. Balalaikins pēc Doms sēdes ir komunicējis ar medību kolektīviem un atsevišķas lietas jau ir ņemtas vērā un iestrādātas DAP, kura redakcija ir deputātiem pieņemta. M. Balalaikins norāda, ka apsaimniekošanas pasākumi ir iestrādāti balstoties uz ekspertu slēdzieniem, kas ir pamatoti un nenoliedzami. Līdz ar to, apsaimniekošanas pasākumu sadaļā tiek rakstīts, ka tā ir mednieku atbildība attiecībā uz dzinējmedību rīkošanu šajā teritorijā. DAP nav likti ierobežojumi, jo to var ielikt tikai ar saistošajiem noteikumiem un individuālajiem noteikumiem teritorijā. Lācis ir nemedījamā suga, kura medīšanai ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja un tā var tikt saņemta tikai tajos gadījumos, ja lācim ir netipiska uzvedība un rada apdraudējumu. DAP izstrādes laikā skatīti arī postījumu fakti liegumam pieguļošā teritorijā un pēc M. Balalaikiņa domām ir iespēja šīs kompensācijas saņemt. Tiek pieminēts gadījums par zirgu ievainojumu Gulbenes pusē. Cik šie procesi ir birokrātiski, tas ir saistīts ar atbildīgajām iestādēm konkrētā jautājumā.

Šobrīd arī biteniekiem lāči rada kaitējumu, tāpēc Tamāra Mitjušina, kura jau labu laiku ir pētījusi lāčus, ir sagatavojusi prezentāciju, kurā apkopota informācija par Ziemeļlatgales lāčiem pēdējo trīs gadu laikā, kā arī citu valstu pieredze. Pēc T. Mitjušinas apkopotās informācijas Balvu novadā šobrīd varētu uzturēties ap 25 lāčiem. To pieaugums rada apdraudējumu ne tikai cilvēkiem, bet arī apkārtējai videi. Piemēram, lāči izdemolē 40% sarkano skudru pūžņu, kas atjaunojas trīs gadu laikā, medī (nosit) meža dzīvniekus, 10 lācēni rudenī

apēd vienu tonnu ābolu, divi lāči apēd un izbradā 10-15 ha auzas, ogu laikā apēd 40 kg ogas un norauj augiem lapas, kuras arī apēd. T. Mitjušina iepazīstināja klātesošos arī ar citu valstu pieredzi Piemēram, Rumānijā ir bijuši 154 lāču uzbrukumi cilvēkiem, 14 nāves gadījumi, 100 lāči cietuši ceļu satiksmes negadījumos. Rumānijā jau spiesti nošaut 10 % no kopējā lāču skaita. Slovākijā nošauts lācis, pēc uzbrukuma cilvēkam. Arī Balvu novadā lācis ir uzbrucis cilvēkam - Žīguru mežu teritorijā. Tikmēr mūsu kaimiņvalstī Igaunijā ir atļautas lāču medības. Sezona ilgst no 1. augusta līdz 31. oktobrim. 2024 gadā bija atļauts nomedīt 94 lāčus, nomedīja 30. Igaunijas teritorijā dzīvo ap 1000 lāčiem un, lai veicinātu lāču pārceļšanos uz Latviju, Igaunijas pierobežā tos aizliegts medīt. Tāpat T. Mitjušina klātesošajiem stāsta, ka mednieku kolektīva "Bebrītis" mednieks Viesturs Kozlovskis kartē ir apkopojis lāču izplatību Balvu novada teritorijā (karte pielikumā). Tie ir aptuveni 25-30 lāči. Pēc kartes datiem lāči ienākuši no Krievijas Federācijas teritorijas, mazāk no Igaunijas. Bāzējas pierobežā un tālāk jau jaunie lāči izplatās uz Madonas pusi. Lāči pārvietojas 60 km rādiusā. Lāču mazuļi no mātes aiziet līdz 15 km (meitenes), puikas līdz 60 km. Vidēji lāču mātei piedzimst 2-3 mazuļi, bet ir gadījumi, kad 5-6 (īpaši labvēlīgos nosacījumos). Pededzes ozolu audzē (Pededzes krastā, Stradu pagastā, Gulbenes novadā), vienlaikus konstatēti 11 lāči.

T. Mitjušinas k-dze apkopojot savu stāstījumu, izdarījusi šādus secinājumus:

- palielinoties lāču izplatībai Balvu novada teritorijā, ogotāji un sēņotāji ir apdraudēti, jo satikšanās ar lāčiem kļūst iespējama arvien biežāka, jo lācis no melleņu plantācijās neiziet kamēr nav apēdis līdz 40 kg ogu;
- Slovākijas pieredze rāda, ka lāču uzbrukumi kļūst arvien biežāki un bīstamāki cilvēkiem, ir pieņemts likums par 350 lāču nomedīšanu, jo to skaits ļoti strauji audzis;
- lāči izķer bebrus un vāveres, lai veidotu tauku slāni ziemas guļai;
- kuplas lāču ģimenes veicina labi barošanās apstākļi un zema populācija;
- lāča uzvedība var būt neprognozējama – līdz 4 mēnešu vecumam nav bijības –vispār nebaidās;
- lāči ļoti labi saoz šaujampulvera smaržu (ir vai nav bruņots cilvēks);
- savas dzīves laikā lācenes dzemdē ik pēc 2-3 gadiem, 4-5 reizes dzīves laikā;
- lāči ir teritorijas dzīvnieki un uzturas vienā vietā zināmās robežās, izņēmums kāzu laiks;
- lāči ir imūni pret elektriskajiem ganiem, izņēmums ļoti lielas jaudas elektriskie gani;

T. Mitjušinas k-dze norāda arī uz to, ka DAP nav pieminēta naudas plūsma un apjoms, kas paredzēta, lai atlīdzinātu savvaļas zvēru nodarītos zaudējumus. Ogošana, sēņošana ražas laikā ir cilvēku iztikšanas avots! Sējumu un izpostīto bišu saimju zaudējumu kompensācijas neatlīdzina reālos materiālos zaudējumus un cilvēka ieguldīto darbu.

Īpaši jāpiemin tie gadījumi, kad lācis ienāk apdzīvotā vietā - nav publiskotas rekomendācijas, kā rīkoties konkrētās situācijās. Jāņem vērā, ka lāči pārvietojas līdz 45 km/h. Tātad rīcībai jābūt ātrai un nekavējošai, lai savlaicīgi reaģētu un izvairītos no reāla apdraudējuma.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītājs Maksims Balalaikins norādīja, ka Latvijas valstij ir jāvērsas Eiropas komisijā, lai panāktu īpašas direktīvas pieņemšanu par lāču medībām. Viņš piebilda, ka Igaunijā tāds izņēmums ir, jo lāču populācija ir ļoti blīva.

M. Balalaikins arī no sarunām ar Dabas aizsardzības pārvaldi ir sapratis, ka tuvāko 10 gadu laikā izmaiņas lāču jautājumā nav gaidāmas. Un atsaucoties uz komentāru paskaidro sekojošo : "DAP nav tā platforma, kur virzīt jautājumus attiecībā uz lāču medībām Latvijā. DAP ir šaurs skatījums uz konkrētu teritoriju un to, ka lāčiem ir konkrēta loma bioloģiskajā fonā un tas nav izmaināms. T. Mitjušinas k-dze norāda, ka ir jāizrāda aktīva rīcība, tajā skaitā informācijas apkopošana un tālāka nodošana attiecīgajām institūcijām, lai būtu zināšanas par faktisko situāciju konkrētajā teritorijā. Nepieļaujamas ir situācijas, kad lāči nāk pie mājām pagalmos.

M. Balalaikins uz šo komentāru norāda, ka katrā šādā gadījumā noteikti ir jāinformē Dabas aizsardzības pārvalde, ar lūgumu veikt nepieciešamās darbības.

Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs un Medību koordinācijas komisijas vadītājs Jānis Trupovnieks kā vienu no piedāvājumiem ieteica organizēt konferenci, uz kuru aicinātu Dabas aizsardzības pārvaldi, dabas aizsardzības jomā strādājošos un lēmumu pieņēmējus Eiropas Savienībā, kā arī cilvēkus, kuri šeit dzīvo, medī, ogo, uztur bišu saimes, lai parādītu Balvu novada teritorijas izaicinājumus un plēsīgo zvēru izplatību, jo nevaram 10 gadus gaidīt, kamēr mums pieaug, pieņemsim, lāču un vilku skaits, ja mēs jau šobrīd apzināmies, kāda situācija veidojas. M. Balalaikins norāda, ka attiecībā uz lāču apzināšanu teritorijā, tas ir viens mazs solītis, kas iekļauts DAP kā aicinājums medniekiem uzskaitīt visus lāču fiksētos postījumus un apciemojumus, jo mednieki ir tie, kas atrodas vistuvāk dabai un visbiežāk atrodas šajā teritorijā līdz ar to pēc kāda laika brīža būs iespēja vērtēt lāču izplatību. Pašlaik šo datu trūkst, lai izdarītu pamatotus secinājumus. Attiecībā uz priekšsēdētāja priekšlikumu rīkot konferenci, M. Balalaikins atbalsta, t.sk. iesaisti globālajā platformā, bet viena plāna ietvaros nevar atrisināt novada un valsts problēmas kopumā. Tāpēc tās jārisina, par tām jārunā skaļāk. DAP nevar noteikt, ka aktīvāk jāmedī vilki vai kaut kas cits jādara. Pēc būtības daļa izskanējušo bažu ir ārpus DAP izstrādātāju kompetences.

Sanāksmes vadītājs J. Trupovnieks aicina pāriet pie medību sadaļas, norādot, ka balvēnieši jau ir izrādījuši proaktīvu rīcību vilku jautājumā un lūdz uzklaut medniekus DAP jautājumos (informācija vilku jautājumā tika nosūtīta arī M. Balalaikinam, uzsverot, ka jābūt lielākai sadarbībai ar attiecīgajām institūcijām, lai aktuālā informācija nonāktu līdz atbildīgajām iestādēm, tiek ņemta vērā un virzīta rezultāta sasniegšanai kā tas bijis Igaunijā.

Latgales makšķernieku un mednieku biedrības valdes loceklis Andris Kazinovskis apsveic jaunievēlētos deputātus un priekšsēdētāju Jāni Trupovnieku ar ievēlēšanu amatā. Attiecībā uz DAP, A. Kazinovskis norāda, ka neatkarīgi no tā, cik tas ir labs vai slikts, gala vārdu teiks Balvu novada dome, akceptējot to vai nē.

A. Kazinovskis: “Šajā plānā es vēlētos, lai tiktu iekļauts:

- 1) praktiski visas prasības un visi lūgumi, kas izriet no mednieku kolektīviem, kas piedalās gan šodien, gan iepriekšējās sanāksmēs;
- 2) šajā plānā maz vai nemaz nav redzama atbildība par sekām, ko darīs tad, ja šajā teritorijā šie plēsīgie zvēri veiks postījumus, kas nesīs par to atbildību, jo šī nav parasta teritorija, kur varēs pieprasīt kādu kompensāciju par zaudējumiem vispārējā kārtībā. Plānā paredzēts, ka šī būs īpaša teritorija, tad vajadzētu tur būt arī atrunātai īpašai atbildībai un īpaši apskaidrots, kādā veidā segs radušos zaudējumus, kas tos segs – pašvaldība, Dabas aizsardzības pārvalde, apdrošinātāji?

Sakarā ar plāna realizāciju, pieprasīt iekļaut tajā atbildību no konkrētajām institūcijām (Dabas Aizsardzības pārvaldes, pašvaldības, vai konkrētām personām) par sekām, ko šajā teritorijā, vai tās apkārtnē izraisīs plēsīgie zvēri, paredzot kompensācijas par nodarītajiem postījumiem.

- 3) Saistībā ar mainīgo situāciju pasaulē un ģeopolitisko situāciju, arī plānam vajadzētu būt vairākām versijām, piemērotām dažādiem izaicinājumiem, kas var piemērot. Sakarā ar Pretmobilitātes infrastruktūras izveides likumprojektu, kuru šobrīd izskata LR Saeimā, un kura mērķis ir paātrināt Latvijas austrumu robežas militāro stiprināšanu un gatavošanos iespējamajam militārajam konfliktam ar agresorvalsti, Balvu novada pašvaldībai iesniegt priekšlikumus likumprojektā ar mērķi apturēt Stompaku dabas lieguma un citu liegumu pierobežas teritorijā darbību līdz konflikta draudu mazināšanai. Priekšlikumos iekļaut lūgumu par vilku, lāču un citu plēsēju būtisku skaita samazināšanu, Pretmobilitātes infrastruktūras

izveides likumprojektā paredzētajā 30 km Valsts austrumu pierobežas zonā - Alūksnes, Balvu, Ludzas, Krāslavas un Daugavpils novados.

A. Kazinovskis jautā: “Vai vispār nevajadzētu apturēt, uz šo nedrošības laiku, jebkāda veida dabas aizsardzības aktivitātes, varbūt vispār apturēt Stompaku purva lieguma darbību? Izsaka priekšlikumu, Balvu novada pašvaldības pārstāvjiem Saeimā, izteikt iniciatīvu Stompaku purvu teritorijās vispār izskaust vilkus un lāčus (saistīts ar kara specifiku -savvaļas zvēri kara apstākļos barojas no liķiem).

- 4) Balvu novada pašvaldībai ir kategoriski jāiestājas par to, lai vienīgi Balvu novada iedzīvotāju referendums nosaka, būt vai nebūt lāču, vilku un citu plēsēju pavairošanai un saudzēšanai Stompaku dabas liegumā;
- 5) Pieprasīt valdībai minētā dabas plāna apturēšanu un referenduma rīkošanu.

M. Balalaikins apstiprina, ka pie DAP kā pielikumu var pievienot mednieku viedokļu apkopojumu. Tā nav problēma, bet kā pats A. Kazinovskis norādīja ar iniciatīvām valstiski jāgriežas Saeimā pie komisijām un frakcijām. Aizsargājamās teritorijas, t.sk. Stompaku purvi ir vienotas Eiropas tīkla teritorijas, līdz ar to pārvaldības iespēja ir lokālā līmenī, par ko Latvija atskaitās Eiropas komisijās. DAP izstrādātājiem iesniedzami apkopoti konkrēti priekšlikumi, kurus tālāk ir iespēja nodot Dabas aizsardzības pārvaldei.

Ar dabas lieguma “Stompaku purvi” dabas aizsardzības plāna projektu ir iepazinies mednieku kluba “Nastrova” pārstāvis **Ritvars Ķerģis**, kuram bija vairāki jautājumi, ierosinājumi un priekšlikumi dabas aizsardzības plāna izstrādātājiem (23., 24., 54., 98., 133., 138., 141., 144., 148., 150., 157., 172. lappusēs), norādot konkrēti:

- 1) plāna otrajā redakcijā rediģēt terminu "*Aizliegt svīnu saturošu mūnīciju*" uz "*Svīnu saturošu skrošu mūnīciju*";
- 2) precizēt visās sadaļās vienādi par to, ja tiek konstatēta lāča ziemošanas mīga vai atrašanās pazīmes, tad dzinējmedības tiek pārtrauktas tikai konkrētā kvartāla robežās līdz dzinējmedību sezonas beigām;
- 3) lūgums izmainīt (mīkstināt) terminus, " aizliegt", "ierobežot", " noteikt aizliegumu", visās plāna sadaļās, kur šie termini tiek piemēroti attiecībā uz medībām, dzinējmedībām un medību suņu atrašanos teritorijā;
- 4) plānoto apsaimniekošanas pasākumu kopsavilkumā, pie sadaļas Apsaimniekošanas pasākumi, viss kas saistīts ar bebru ierobežošanu un meliorācijas grāvju uzturēšanas darbiem, ņemam ārā " medību platību nomniekus";
- 5) precizēt kļūdainās platības privātajos kadastrā, kurus plānots pievienot teritorijai;
- 6) pārskatīt terminus - " ierobežot ", vai " noteikt aizliegumu " uz visiem uguns drošības pasākumu veikšanas pasākumiem, neskatoties uz sugu, vai biotopu lieguma termiņiem;
- 7) pirms nodot DAP sabiedriskajā apspriešanā, rūpīgi jāveic redakcionālie labojumi, lai novērstu pretrunas un neatbilstības.

Medību kolektīva pārstāvis **Kaspars Porietis** atstāstīja gados vecāko kolēģu bažas, kas attiecas uz Vecumu dabas parku - ka savulaik reāli darbojusies sodīšana attiecīgi uz individuālo apsaimniekošanas noteikumu sadaļu.

Tāpat bažas izskanēja par to, vai aktīva līdzdarbošanās dzīvnieku uzskaitē, kaut kādā veidā nevērsīsies pret pašu mednieku interesēm?

Uzklausot sanāksmes dalībnieku ieteikumus un bažas, M. Balalaikins paskaidro, ka DAP pati svarīgākā un galvenā sadaļa ir Apsaimniekošanas pasākumi, kurā noteiktas vēlamās darbības. Uz ko R. Ķerģis norāda, ka vārdi “ierobežot”, “noteikt aizliegumu” nav vēlamā forma, bet gan konkrēta rīcība.

Uzklausot sanāksmes dalībnieku viedokļus un izteiktos priekšlikumus, pamatojoties uz 2021.gada 28.oktobra Balvu novada Medību koordinācijas komisijas nolikuma 7.3. punktu, kas nosaka, ka komisijas kompetencē ir objektīvi izvērtēt konkrēto situāciju un noteikt pasākumus medījamo dzīvnieku postījumu un to seku ierobežošanai vai likvidēšanai; 7.4. punktu - veicināt mednieku, zemnieku, Valsts meža dienesta, Lauku atbalsta dienesta un Pašvaldības savstarpējo komunikāciju un sapratni; 7.5. punktu - analizēt informāciju par meža dzīvnieku nodarīto kaitējumu lauksaimniecības kultūrām un izvērtēt apdraudējuma iespējamo attīstību, noteikt zaudējumu apmēru; 7.6. punktu - koordinēt mednieku un zemnieku iesaisti pasākumos, kas vērsti uz meža dzīvnieku nodarītā kaitējuma lauksaimniecības kultūrām pārtraukšanu un jaunu draudu novēršanu; 7.7. punktu - izstrādāt priekšlikumus meža dzīvnieku nodarīto postījumu apdraudējuma lauksaimniecības kultūrām novēršanas plānu, ieteikumus vai vadlīnijas; 8.1. punktu, kas nosaka, ka Komisijai ir tiesības uzaicināt uz komisijas sēdēm valsts, pašvaldību un citu institūciju amatpersonas un speciālistus izskatāmā jautājuma sekmīgai risināšanai un pamatota lēmuma pieņemšanai; 8.2. punktu - pieprasīt un saņemt no Pašvaldības amatpersonām un darbiniekiem un organizācijām nepieciešamo informāciju (dokumentus, izziņas, aprēķinus u.c.) komisijas kompetencē esošo jautājumu risināšanai, atklāti balsojot: **PAR – 5** (Jānis Trupovnieks, Guna Začeste, Valdis Siliņš, Jānis Šakins, Kaspars Rakstiņš), **PRET - nav, ATTURAS - nav**, Balvu novada Medību koordinācijas komisija, **NOLEMJ:**

1. DAP iekļaut ekonomiskās ietekmes vērtējumu gan uz pašvaldības budžetu, gan personu saimniecisko darbību.
2. Izvērtēt DAP, Pretmobilitātes infrastruktūras jomu regulējošo normatīvo aktu un Rīcības plāna Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam savstarpējo korelāciju.
3. DAP iekļaut dzīvnieku (īpaši vilki, lāči u.c.) monitoringa datus, salīdzinot Balvu novada pašvaldības teritoriju kopumā un atsevišķi izdalot DAP iekļautās teritorijas.
4. Norādīt atbildīgās institūcijas, iespējamās kompensāciju veidus un kārtību zaudējumu pieteikšanai, kas radušies DAP iekļautajā teritorijā.
5. Papildināt DAP ar medību kolektīvu dalībnieku ieteikumiem, kas sniegti iepriekš organizētajās sanāksmēs un tikšanās reizēs.
6. Organizēt konferenci/sanāksmi, uz kuru aicinātu Dabas aizsardzības pārvaldi, dabas aizsardzības u.c. jomu ekspertus un lēmumu pieņēmējus Eiropas Savienībā, kā arī citas ieinteresētās personas.
7. Veikt redakcionālos labojumus 23., 24., 54., 98., 133., 138., 141., 144., 148., 150., 157., 172. lappusēs, lai novērstu pretrunas un neatbilstības.
8. DAP otrajā redakcijā terminu "*Aizliegt svīnu saturošu mūnīciju*" aizstāt ar "*Svīnu saturošu skrošu mūnīciju*".
9. Precizēt visās sadaļās vienādi par to, ja tiek konstatēta lāča ziemošanas mīga vai atrašanās pazīmes, tad dzinējmedības tiek pārtrauktas tikai konkrētā kvartāla robežās līdz dzinējmedību sezonas beigām.
10. Izmainīt (mīkstināt) terminus, "*aizliegt*", "*ierobežot*", "*noteikt aizliegumu*" visās plāna sadaļās, kur tas tiek piemērots attiecībā uz medībām, dzinējmedībām un medību suņu atrašanos teritorijā.
11. Plānoto apsaimniekošanas pasākumu kopsavilkumā, pie sadaļas Apsaimniekošanas pasākumi, viss kas saistīts ar bebru ierobežošanu un meliorācijas grāvju uzturēšanas darbiem, izņemt frāzi "*medību platību nomniekus*".

12. Precizēt kļūdainās platības privātajos kadastrā, kurus plānots pievienot teritorijai.
13. Pārskatīt terminus - "*ierobežot*" un "*noteikt aizliegumu*" uz visiem uguns drošības pasākumu veikšanas pasākumiem, neskatoties uz sugu vai biotopu lieguma termiņiem.

Komisijas vadītājs:

Jānis Trupovnieks

